

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/straszy-w-miescie/armia-czerwona-na-ziemiach-pol/186435,Marcin-Kasprzycki-Czerwona-pozoga-na-Sadecczyźnie.html>
02.03.2026, 12:23

Marcin Kasprzycki: Czerwona pożoga na Sadecczyźnie

W 1945 r. żołnierze Armii Czerwonej przechodzili przez powiat nowosądecki w dwóch falach. Frontowe jednostki znalazły się tam w styczniu, podczas ofensywy przeciwko wojskom niemieckim. W Nowym Sączu i innych miastach instalowano wówczas komendantury wojenne, które sprawowały władzę na obszarze działań zbrojnych i w strefach przyfrontowych, podporządkowując sobie organizowaną na nowo polską administrację cywilną. Druga fala rozpoczęła się wiosną, wraz z zakończeniem walk i powrotem czerwonoarmistów do ZSRS.

05.05.2020

Sowiecki komendant wojenny Nowego Sącza płk Iwan Nagatkin. Fot. ze zbiorów Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu

Rozboje i kradzieże

Wraz z pojawieniem się Sowietów, po ustaniu początkowej euforii związanej z zakończeniem okupacji niemieckiej, wzmożyły się problemy mieszkańców. Cały region był poważnie zniszczony działaniami wojennymi, panował głód i rozprzestrzeniały się choroby, w tym epidemia tyfusu plamistego. Żołnierze sowieccy zajęli większość nadających się do użytku mieszkań, szkół i urzędów w stolicy powiatu. W części z nich zorganizowano ponad dwadzieścia szpitali, gdzie leczono kilkanaście tysięcy żołnierzy.

Pliki do pobrania

[Marcin Kasprzycki: Czerwona pożoga na Sadecczyźnie \(pdf, 632.03 KB\)](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)